

Slovenski
in vsej s podnimi
vred in v Mariboru
z pošiljanjem na dom
za leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Narodna se posilja
spravateljstvu v tiskarni
v. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
posilja do odgovoda.

Daležniki katol. tis-
karskega društva do-
bivajo list brez po-
obne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 25

V Mariboru, dne 23 junija 1904.

Tečaj XXXVIII.

Abiturijentom!

Preteklo je nekaj let, kar se je ustanovalo v Gradcu sloven. katoliško akademično društvo »Zarja«. Ni se nam dosedaj zdelo potrebno, označiti javno, kaj da je »Zarja« in kaj hoče; saj je ustanovitev »Zarje« plod II. slovenskega katol. shoda in je tudi v obči znano, da so ideje: slovenska, katoliška in demokratična, pravec našemu društvenemu življenju.

Odkar so pa skušali izrabiti naše zaupanje gotovi ljudje, polovičarji po značaju, nadejajo se, da bode dajalo društvo potuhu njihovi hinavščini — mimogrede omenjeno, so prav kmalu spoznali, da »Zarje« ni zamenjati s podpornim društvom — nas je napotilo to za gotove sloje slovenskega dijaštva značilno dejstvo, označiti, da se izognemo takim nesporazumljivem v bodoče, naše stališče posebno tudi onim, ki namegravajo priti letos na visoke šole.

Da je bil v prejšnjih časih pridevek »katoliški« slovenskemu društvu nepotreben pritiklaj, je umeyno. A drugače je sedaj, v času, ko procvita verska neodločnost in verski indiferentizem, ko se deloma širi tudi odločen odpor proti vsemu, kar nosi ime katoliško. Ako smo torej pripravljeni uravnati vse delovanje za narod in domovino po pravcu vere, na podlagi katoliške vere, čemu bi tega ne izrazili v programu? Resnice se nam vendar ni treba sramovati. Dobro sicer vemo, da odganjam ravno s tem velik del dijaštva od sebe, ki bi nam bil drugače naklonjen, vendar naj ostane pribito, da v našem dru-

štvi, ki je in bode vedno gojilo versko mišljenje in življenje, da v društvu, ki je in bode vedno krepilo omahljive v verskem prepričanju, boječe hrabrito, za kukavice ne bode prostora,

To versko prepričanje nas usposablja delovati za blagor slovenskega naroda in sicer delovati nič manj kot liberalno dijaštvo, katerega glavno načelo je, zatreti vpliv katoliške duhovščine in »njen sistem«, osvoboditi narod verskih spon. Na verski podlagi delujemo najmanj lahko toliko kot dijaštvo, zbrano pod praporom narodnega radikalizma, ki skuša utihotapiti med akademično mladež mlačnost in indiferentizem, odvzeti s pomočjo vabljivih fraz mladini trdni značaj, ki je nadalje oni pojavi, ona struja, katera se hoče vnovič blamirati pred slovenskim svetom: In zakaj? V časih živimo, ko zahteva ljubezen do domovine velikih žrtev posebno v obmejnih pokrajinah, v časih živimo, ko se ubija in prodaja narodna zavest za majhno ceno, za majhno osebno korist. Kaj torej obvaruje »naprednjaka« pred narodnim izdajstvom, kaj daje oporo narodnemu radikalcu v položaju, kjer si nasprotujeta osebna korist in narodna zavest, kaj mu brani, da se ne izneverti svojim rojakom, da ne postane obžalovanja vredna žrta razmer? Na podlagi katerega zakona mu bodes dokazal, da dela krivico, ako zataji svojo narodnost, ako ne na podlagi vere, ki daje človeku v vsakem položaju potrebnio direktivo? Ako se torej kratko izrazimo: kdor ni veren, ni praven, kdor ni praven, ni značajan, kdor ni značajan, ni nesebičen, in sebičneži še nikoli niso delovali

požrtvovalno v korist Slovencev. Rodoljubje narodnega radikalizma, ki »obožuje kulturno narodnost« in zametuje vero kot postransko stvar, je nepopolno, kajti materijelna podlaga brez duševne, moralne ljudstvu še nikoli ni koristila.

Očita se nam, posebno po Štajerskem, da je ustanovljena »Zarja« z namenom, razdreti slogo v političnem življenju Štajerske. To očitanje zavračamo kot neosnovano, zlobno, perfidno in obenem tudi smešno. Naloga »Zarje« je, kakor smo že zgoraj omenili in kakor jasno razoveda naše polno ime: vzgojite svoje člane v značajne narodnjake in dobre katolike Kot pravi narodnjaki pripadamo pa tudi skrajno demokratični struji, ker smo prepričani, da mora biti pravi narodnjak tudi popoln demokrat.

V prvi vrsti pa povdarnamo, da društvo ni politično in torej ne more imeti političnih namenov. Sploh pa poglejmo, ako more odkritosrčen mož, ki ima naše nazore, zrušiti štajersko »slogo«.

Poznamo može, ki so bili ustanovniki ali člani »Danice« na Dunaju, kateri delujejo vstrajno kot pravi narodnjaki na Štajerskem, in kdo more biti tako nesramen, očitati jim, da so razdiratelji slike? Dalje imamo na Štajerskem politične liste, ki pišejo od početka svojega do danes na podlagi kardinalnih idej našega programa, na podlagi slovenske, katoliške in demokratične ideje. In kdo more biti tako nesramen, da jim bo očital, da rušijo slike? Ali ne sloni vsa sloga ravno na teh idejah? Lahko bi se torej povspeli do trditve, da je »Zarja« osnovana ravno

Listek.

Vojni zakoni in zakoni srca.
(Povest. — Iz Hrvatskega prevel Ivan Vuk.)

(Konec.)

Bled kakor stena, tresoč se kakor od mrzlice, z obvezanim čelom, stopi pozvani pred svojega poveljnika.

»Gospod stotnik, jaz vam častitam! Njegovi presvitlosti, gospodu feldmaršalu vas hočem priporočiti za najvišje odlikovanje!« Polkovnik pomoli stotniku roko. Ta prizor je pozdravil gromki »hura«.

»Ker so zasluge spoznane, je sedaj na vrsti, da se kaznuje zanemarjena dolžnost, neposlušnost. Gospodje častniki, imenujte mi onega, ki je v polku najbolj zanemaril svojo dolžnost, ki je bil neposlušen!«

Osupnjeni, kakor da ne razume tega vprašanja, so gledali častniki in moštvo drug drugega in poveljnika. Nikogar niso poznali, ki bi se pregrešil čez ta dva težka vojaška prestopka. Nikogar!

»Vi molčite?« spregovori polkovnik; »Vi mi ne znate nikogar imenovati? No, jaz vam hočem pomagati. Kdo je včeraj pred bojem zapustil svoje čete ter se vrnil na svoje mesto še-le, ko se je že boj začel? Kdo je,

vprašam vas, bil neposlušen, kdo je zanemaril svojo dolžnost?«

In zopet je stopil naprej stotnik Gostovinski in rekel:

»Jaz sem bil tisti, gospod polkovnik!«

»Da vi ste bili tisti, gospod Gostovinski! Ali morete opravičiti svoj zločin?«

»Nel.«

»Ker veste, da v takih slučajih ni opravičevanja. Znate li, kako kazen daje vojni zakon za tak zločin?«

»Smrt!«

»Tako je. Moja dolžnost je, da o tem takoj službeno obvestim. Moja dolžnost je tudi predložiti, da se postavite pred vojno sodišče. Kako se bo glasila obsodba tega sodišča, veste sami. Vredite med tem svoje stvari!«

Na te besede so stali vsi, častniki in moštvo, kakor okameneli. Nezaslišano, grozovito! Po celih vrstah se je slišalo mrmljanje nezadovoljstva. Častniki pa so glasno prosili usmiljenja za svojega tovariša. Ne ozirajoč se na vse to, da polkovnik še nekatere ukaze in odjezdi.

Častniki ostanejo v kratkem pomenku. Sklenili so, da pošljajo polkovniku odposlanstvo, da ga pregovori, naj ne skliče vojnega sodišča. Izbrali so dva častnika, da mu poneseta to prošnjo. Takoj se podasta ta dva k

poveljniku in mu izrečeta v imenu vseh to prošnjo. Pred oči sta mu postavila duševno borbo in ono neumljivo silo srca, v kateri je nesrečnik prelomil svojo službo. Mirno je poslušal polkovnik.

»Nisem ga sodil jaz, sodil ga je vojni zakon. Zakon govori tako jasno, tako točno, da se ne more nič ublažiti. Vi ste se zastonj trudili, gospoda moja.«

Na te besede je pozabil major v strasti na vojaške postave in vzkljene:

»Gospod polkovnik! Pomislite, da bo tudi vam enkrat bila zadnja ura, ko se boste podali pred večnega sodnika. Gorje, trikrat gorje vam, ako se po nedolžnem prelijе kri, in to kri vašega jedinega sina! Gospod polkovnik, tedaj se boste zastonj zgovarjali na vojne zakone; ničesar vam ne bodo koristili. Zaklinjam vas pri odrešenju vaše duše, premislite si, ne ubijte tako naglo svoje dete, — dovolite, da se sodišče zbere še le čez 24 ur!«

Polkovnik ne odvrne ničesar. Samo njegova glava, katero je podprt z levo roko, se je še bolj sklonila.

»Gospod polkovnik!« pristavi za hip podpolkovnik, »razbojniku se dopuščajo dnevi, tedni, da obračuni s svojim življenjem, a vi svojo lastno kri ne smatrate vrednim tega?«

»Dobro,« reče naposled starec z umolk-

ge v draharni in pet
gespeda Novak-a na
Velikem trgu po 10 k.

Ekokopci se ne vra-
bajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Imerati se uprejša-
do mreže opoldne.

na temeljnih idejah složnega delovanja, kar o drugih dijaskih društvih ne moremo trditi.

Da pa nas posameznike pri razmotrivanju političnih razmer na Slovenskem ne more voditi kak nezdrav vzduhujoč narodni sentimentalizem, ampak le trdna načela, nam tudi nihče ne bode mogel zabraniti. Obžalovanja vreden je pa oni, ki bi hotel verjeti takim puhlim frazam.

Obračamo se torej na vse značajne slovenske abiturijente, kateri si hočejo uravnati svoje življenje in delovanje za narod na podlagi naših trdnih načel in mislijo priti na graške visoke šole, naj se priklopijo našim vrstam, kjer bodo naši odkritosrečni prijatelji.

Odbor slov. katol. akademičnega društva »Zarje« v Gradcu.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

vsem svojim podružnicam:

Vsepovsodi se priznava, da je družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani prepotrebna; vsepovsodi se priznava, da je njen delovanje v največjo korist našemu milemu slovenskemu narodu; vsepovsodi se priznava, da je ista vsestranske podpore potrebna, če naj doseže svoj vzvišeni smoter. Vkljub temu pa nima naša družba v svojem narodu tiste splošnje podpore, ki bi jo morala dobivati. Za Čehi z njihovo »Osrednjo Matico« stojimo daleč, daleč Slovenci s svojo »Družbo sv. Cirila in Metoda«! Denarni primanjkljaj se družbi veča leta za letom. Leto za letom so ogromneje potrebščine, a podpore, ki naj pokrijejo družbine potrebščine, pa ne rasejo sorazmerno z njimi. Prevažna vprašanja čakajo vše davno na rešitev, a gmotno družbino stanje ne pripušča, da bi se rešila ugodno.

Prispevki, ki prihajajo naši družbi, so postali tako pičli, da ista ne more več izhajati brez izrednih denarnih operacij. Ako oni faktor, ki ima edin korist od naše družbe, naš slovenski narod, ne podpre naše družbe tako, da bi izhajati mogla, prisiljeno bodo vodstvo opustiti realiziranje marsikake koristne naprave.

Naval s tugeječnih strani na naš narod je vedno hujši in ljutejši. A sredstva naše družbe so v primeri s sredstvi naših nasprotnikov prav malenkostna in radi tega v takih slučajih ne moremo tako delovati, kakor bi žeeli in morali.

Lim glasom, »dopuščam, da se predlog za sklicanje vojnega sodišča prestavi za 24 ur. Ali to je vse — vse, kar morem in hočem dopustiti. A sedaj me pustite samega, go-speda!«

Srečni, da so vse to izposlovali, odločijo se častniki, da ta čas porabijo v to, da zbero izmed sebe štiri člane, ki bi se naj takoj napotili v glavni tabor feldmaršala Radeckija in od njega sprosili pomiloščenje svojega nesrečnega tovariša.

IV. Oče Radecki.

Ko so poslanci po nagli vožnji in po dolgih urah stopili v hišo, kjer je bil stan vrhovnega vojskovodje, je ura odbila ravno dve po polnoči. S težkim srcem so se odločili, da ga zbude, akoravno je še komaj pred jedno uro legel k počitku.

Privedeni pred njega, ga najprej prosijo oprostenja, da ga dramijo. Ali on se jih prijazno nasmehne in reče:

»Uverjen sem, da je to, kar vas je dovedlo, zelo važno in se ne da počakati. Kaj je takega?«

»Ako vaša presvitlost najpozneje za jedno uro ne pošle tekalca z pomilostitvijo, bo naš dragi tovariš, stotnik grof Gostovinski, ustreljen.«

»Kdo? Stotnik Gostovinski? Pred par

Prva opora naši družbi pa so podružnice, ki so posejane po vsem slovenskem ozemlju. V njih naj bi se zbirali vsi Slovenci, bodisi gospod ali kmet ter naj bi na ta način podpirali svojo matico: družbo sv. Cirila in Metoda.

Mnogo je podružnic, ki res redno delujejo, ki pobirajo doneske udov ter jih vestno pošiljajo glavnemu družbi. Vsem tem bodi tu prilično izrečena najiskrenejša zahvala na njih neumornem domorednem naporovanju. Te podružnice naj bi bile vzgled rodoljubja vsem onim podružnicam, ki takorekoč spe. In teh je žal mnogo. Tem podružnicam, oziroma njih vodstvom veljav v prvi vrsti pričujejo poziv. Zdravijo naj se pomene, da je vsak nas toliko kar premore — za mili narod storiti dolžan.

Podpisano vodstvo se torej pozivlje do vseh svojih podružnic s prošnjo, naj iste, kjer je le mogoče in čim preje prierede kakih vescic naši družbi v korist ali pa vsaj čim preje nabero prispevke svojih udov za leto 1904 ter je vpošljeno vodstvu, da ne pride družba v najneprijetnejše položaje.

Sedaj trkamo — odprite! Če preslišite glas, ne sodite nas, ko bo prepozno — ne recite, da smo mutasti bili takrat, ko nam je bila dolžnost govoriti.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.
V Ljubljani, dne 8. junija 1904.

Rusko-japonska vojna.

Zopet so zagnali Rusom sovražni listi velikanski krič, ko se je moral umakniti general Stakelberg s precejnimi izgubami. Stakelberg pa tudi ni šel izvojevat z malo peščico proti toliki premoči Japoncev zmag, ampak je imel njegov pohod vse druge namene, kar je razvidno iz naslednjih vrst. General Kuropatkin še nima dovolj vojakov, da bi se postavil Japoncem po rolu. V prvi vrsti je moral skrbeti, da si zavaruje hrbet in železnico, katera mu privaža živež in vojake. Ker pa Japonci in od njih naščuvani Čunguzi in Kitajci vedno izkušajo razreti železniški tir, primoran je močno zastražiti železnicu od Bajkalskega jezera pa do Vladivostoka in od Charbina pa do svoje armade. To je pa daljava čez 2000 kilometrov. Kako velikansko število vojakov je torej ob železnicu, da jo straži! Čeravno so Rusi poslali že mnogo vojaštva, vendar je Kuropatkin precejšen del tega porabil za stražo železnic. Vse čete, katere pa prihajajo od začetka

urami sem bil obveščen o nekem Gostovinskem, da je on s svojim izvrstnim načalom odločil bitko. To menda ni ta?«

»Na službo, vaši milosti, to je tisti.«

»A, kdo ga je obsodil na smrt?«

»Polkovnik grof Gostovinski hoče, da se postavi pred vojno sodišče, da ga ono obsodi v smrt.«

»Polkovnik Gostovinski? — Ali oni stotnik je menda celo njegov sorodnik?«

»Njegov jedini sin, presvitlost!«

»Kako naj to razumem? — Zakaj? — Rešite mi to uganko!«

Vodja poslanstva mu razjasni vse ter konča svoje pripovedovanje s prošnjo v imenu celega časništva istega polka, ki jih je poslalo, naj se v tem neobičnem slučaju ravna z milostjo zoper onega, ki je to zasluzil.

Oče Radecki je zelo pozorno poslušal to pripovedovanje. Vodja poslanstva je zapazil, da je lice feldmaršalo postajalo vedno mračnejše in mrko. Naposled reče:

»To je tako težek slučaj in neobičen, da se ga nisem doživel. Hočem, da se pravljeno sodi in ravna in zato se takoj napotim na lice mesta. Tam hočem vse natanko poizvedeti. Če se bo vaš tovariš rešil, me bo zelo veselilo. A dotlej z Bogom, gospoda!

Iskreno se zahvalivši in nekoliko pomirjeni se vrnejo častniki k polku.

bojev na bojišče, pomnožujejo njegovo armado, zato mu je mnogo na tem ležeče, da pridobi časa. Zato je poslal generala Stakelberga proti jugu, da vznemirja generala Oku, ki oblega Port Artur, za hrbotom. To je Stakelberg tudi dosegel. Oku se je moral z večino svojih čet obrniti proti Stakelbergu ter na ta način preložiti obleganje za celih šest tednov. Med tem je imela posadka v Port Arturu čas oddahniti se in se še bolj utrditi. Seveda si tudi ostale japonske čete prve armade niso upale prodirati, dokler so imele Stakelbergovo armado ob levem krilu, ampak gledati so morale, da ga preprodijo. Pri tem je pridobil tudi general Kuropatkin šest tednov. Če premislimo, da mu dojde vsak dan 3000 mož po železnici, pomnožila se je njegova armada v 42 dneh za več kakor 100.000 mož in zraven tega se je tudi odpola. Stakelberg je zgubil pri tem 2000 mož, Kuropatkin pa pridobil 100.000 mož. Upamo, da bo imel Kuropatkin kmalu zadostno število vojakov, da začne odločilen boj z Japonci.

Položaj v Port Arturju.

Petrograd, 19. junija. Dopisnik ruske brzjavne agenture brzjavljiva iz Liojana: Kakor poročajo iz Port Arturja, je veste inozemskih agentur in Japoncev, da so so ruske topničarice potopile, neosnovana. Naše brodovje v Port Arturju je nepokvarjeno ter popolnoma popravljeno. Vojaštvo in prebivalci so zelo navdušeni. Vojaki željno pričakujejo boja. Vsi so prepričani, da nobena še tako velika moč ne more zavzeti Port Arturja. Večina prebivalcev je stopila med prostovoljce; 600 portarturskih žensk se je ponudilo trdnjavskemu poveljniku, da bodo skrbeli za ranjence. V mestu in trdnjavi vlada popolen in vzoren red. Port Artur je za šest mesecev preskrbljen z živežem, oziroma še celo za eno leto, ako bodo hranili z zalogami. Dasiravno se je zadnje dni že pričelo popolno obleganje, vendar se je posrečilo, vtihotapiti mnogo živine. V Port Arturju so tudi prebivalci iz Daljnega, ki poročajo, da je požar v Daljinem napravil malo škode. Japonci so pomorili Kitajce, ki so plenili po mestu. Japonske prednje straže stote 24 vrst od Port Arturja na stran postaje Inčensa in 3 vrste od ruskih prednjih straž. Prišlo je že do manjših prask.

Rusi se gibljejo na morju.

Dne 14. t. m. je zapustilo vladivostsko brodovje pod poveljem admirala Skrydlova Vladivostok. Sprva so listi pisali, da se hoče združiti z brodovjem v Port Arturju, toda na potu je zadelo na japonske ladje, nekatere

V. Zopet oče in sin.

Nepričakovani prihod feldmaršala je vzbuđil veliko iznenadenje pri polku.

Po kratkem počitku da pozvati polkovnika Gostovinskega, da ga natančno obvesti o stvari. Njun razgovor je trajal dolgo in ko je skončal, je pozval k sebi še nekatere častnike. Zaslil jih je o prestopku tovariša, o njegovem obnašanju za časa poslednjega boja in druge poedinosti.

Na povelje feldmaršala pokliče polkovnik skupaj vse častnike polka in da privesti iz ječe obsojenca. Ko so bili vsi zbrani, pretrega vojskovodja svečano tišino, ki je vladala in začne z blagim glasom:

»Stotnik Gostovinski naj stopi naprej!«

Zmučen od duševnih in telesnih muk, a še vedno odločen in ponosen je stal ubogi častnik in mirno prenesel pogled vrhovnega vojskovodje. Oče Radecki spregovori resno:

»Stotnik Gostovinski! Vi ste storili krivdo, ki se kaznuje, kakor veste, s smrtjo.«

Častne zasluge vaše obitelji, jednoglasno, ugodno pričanje vaših tovarišev za vas, vaše značajno življenje in da ste v zadnjem boju odločili bitko, vse to mi je priča, da vas težak prestopek ni zakrivila sramotna bojazljivost, podla nevera ali izdaja. Zato rečem: da ne bom delal v duhu vojnega zakona in ne skliceval vojnega sodišča. Postavim vas

uničilo ter se nato vrnilo v vladivostoško luko nazaj.

Iz Tokia se glasi uradno poročilo: V jutro, dne 15. t. m. je prišlo rusko vladivostško brodovje, obstoječe iz velikih križaric »Gromoboj«, »Rjurik« in »Rosija« v korejsko morsko cesto ter je napadlo prevozni parnik »Hitahimaru«, ki se je potopil. Od posadke se je resilo le nekaj mož. O »Sadomaru«, ki je bil zadel od torped, so tu mnenja, da se je resila večina posadke. O usodi »Ničumaru« ni nič znanega. Pozneje so videli rusko brodovje pri otoku Aki. Brodovje admirala Kamimaru je odplulo, da zasleduje sovražnika.

Oni, ki so se rešili raz potopljenem ladjo »Hitahimaru«, pripovedujejo, da so 15. t. m., ob 7. uri zjutraj zapazili rusko brodovje. Ob 10. uri je hotela ladja pobegniti, a Rusi so pričeli tako strahovito streljati, da je bilo v par minutah okoli 200 Japoncev ubitih. Krov ladje je bil pokrit z mrtvimi trupli. Angleški kapitan Campbell je skočil preko krova, prvi inženir je bil ubit, poveljnik japonskih čet, ki so se prevažale na tem parniku, in dva druga poveljnika so izvršili samomor.

Ladja »Sadomaru« je zapazila Ruse 35 milij zahodno od otoka Širo. Rusi so streljali in pozvali moštvo, naj gre v rešilne čolne. Moštvo je šlo v rešilne čolne. Mnogo Japoncev je uslo. Rusi so ladjo začgali.

Nadaljnja brzjavka iz Tokia se glasi: Skoro gotovo je zopet megla rešila rusko brodovje. Brodovje japonskih torpedovk isče ruske ladje, a veter, dež in megla zavirata uspešno iskanje.

Iz Söula poročajo v London: Tri japonske topničarice so srečale pri Fusani štiri ruske bojne ladje. Rusi so na topničarice streljali.

O japonskih izgubah na potopljenih prevoznih ladjah se še poroča: Kapitana ladje »Sadomaru« so Rusi vjetli. Okoli sto oseb posadke »Sadomaru« je uslo. Jeden prevozni parnik Japonci se pogrešajo. Čuje se, da je hilo na »Hatahimaru« in »Sadomaru« 1400 mož. Ako je to res, znašajo japonske izgube nad 1000 mož.

Tokio, 19. junija. Jadernici »Javata« in »Ansej« so Rusi v četrtek potopili med otokoma Oku in Kojima. 37 oseb, ki so se vozile na njih, so došle popoldne v Jesaši. Vladivostoško brodovje je na svoji poti doslej potopilo pet japonskih ladji.

Petrograd, 20. junija. (Uradno.) Danes je došla sem Skrydlova brzjavka, v kateri Skrydlov javlja, da se je vrnil v Vladivostok, ne da bi bil izgubil kakega moža in ne da bi se mu poškodovala kaka ladja.

Petrograd, 19. junija. Ruski brzjavni agenturi brzojavljajo iz Mukdena: Kakor se poroča iz zanesljivih virov, je na s potopljenima japonskima prevoznama parnikoma »Hitahimaru« in »Sadomaru« utonil en cel japonski pešpolk s poveljnikom in zastavo.

London, 19. junija. Iz Čifu poročajo: Akopram ni nobenih uradnih poročil o izgubah na japonskih transportnih ladjah, so

zopet na čelo vaše stotnije. — A vi, gospod polkovnik, sijajni vzor zvestega častnika, ki se od pravičnosti ne da z ničem odvrniti! Prosim vas, da sina, ki se je v času slabosti pregrešil in katerega ste hoteli žrtvovati vojaški dolžnosti, sprejmete zopet iz mojih rok na svoje očetovsko srce ...»

Ko je plemeniti vojskovodja končal, je prijel roko pomiloščenega častnika in ga privel k njegovemu očetu. Tako težko skušana oče in sin sta si padla v naročje in ko se je njuno ihtenje zaslišalo — tedaj so se zaiskrile solze v očeh gledalcev tega nepozabnega prizora. Za hip so stali vsi nemti, a nato se je iz njihovih prsi izvil silni, oduševljeni »hura«, ki se tako rad izvija iz vojaskih prsi ob času velikega in veselega oduševljenja.

Tako so zakoni, ki so vsajeni v človeškem srcu, zakoni ljubavi, prevladali grozo vojnih postav.

tu mnenja, da je utonilo najmanj 5000 mož. Na »Sadomaru« je bilo navadno 3000 mož. Parnika »Katsutonomaru« in »Sikokumaru«, ki sta bila odposljana na pomoč, sta so potopila. Tudi topničarica »Jamato«, ki je prišla na pomoč, se je ponesrečila.

Tokio, 19. junija. Prevozno ladjo »Izumaru« so Rusi potopili v sredo v bližini Ošima. Popotnike in moštvo je rešil »Gromoboj«.

Boji na polotoku Liaotun.

V preteklem tednu se je bila zopet krava bitka — dosedaj tretja večja bitka na suhem. Boji so trajali skoro pet dni. — Oddelke generala Stakelberga, ki je bil poslan — baje s 40.000 možmi — da nadleguje na polotoku Liaotun generala Oka za hrbtom, so Japonci po vroči bitki porazili pri Vafankovu, ko so ga potisnili že prej od Pulantien. K sreči Japonci Rusom niso mogli prestriči umikanja, izključeno pa še ni, da bo kaj takega poizkušal od Siujena prodajoči Kuroki, nakar bi Stakelberg prišel med dva ognja.

Kuropatkin pa bi bil znatno oslabljen, ako bi izgubil skoro vse Stakelbergove oddelke. Kuroki bi imel s tako oslabljeno Kuropatkinovo armado lažje delo.

Kuropatkin brzojavlja carju, da je bilo Japoncev pri Vafankovu nad tri divizije infanterije in 12 eskadronov kavalerije.

Iz tega sledi, da se je Stakelbergu deloma posrečilo izvabiti Japonce od združenja izpred Port Arturja. Boril se je junaska s sovražnikovo premočjo.

Japonski admirал Togo.

Stakelberg ima baje velikanske izgube, a tudi Japonci so izgubili pri naskokih jako veliko mož.

Druga poročila pravijo: Že 14. t. m. so se Rusi umaknili šest vrst južno od Vafankova, dne 15. t. m. pa so Japonce zopet napadli. Boj je trajal cel dan. Japoncem se je posrečilo obkoliti desno rusko krilo.

Bitka je prenehala, ko so se Rusi umaknili proti Vafankovu oz. Vafantenu. Japonci so se po hudem boju polastili kraja Telisu, severno-zahodno od Fučova, sredi poti med Kaipinom in Pulantiznom. Rusi imajo velike izgube, 500 mrtvih in 300 vjetnikov, a tudi Japonci so izgubili nad 1000 mož. Rusi so tu izgubili tudi 14 večjih topov in 6 manjših topov, in kakor trdijo poročila iz Tokia, po vročem boju tudi en ruski polkovni prapor. Rusi so topove napravili nerabne. Med vjetniki je tudi poveljnik 4. strelskega polka. Pri brambi ruskega praporja je padlo 30 ruskih častnikov. Ruse, kateri so imeli pri Telisu 2 in pol divizije, so Japonci skoro popolnoma obkolili. Po hudem boju so se Rusi pomaknili dalje proti severu.

Begunci iz Niučvana pripovedujejo, da se Japonci v velikem številu izkrcavajo nekaj milij pred Kaičevom in da je bila vroča bitka vzhodno od Kaičeva.

Doba deževja.

Deževna doba se bliža in, kakor zatrjujejo poznavalci onih krajev, bo premikanje čet v tej dobi popolnoma onemogočeno. Rusija je lahko hvaležna Kuropatkinu — pravi berolinski vojaški kritik Reventlov — da je po dobrem premišljevanju zadržal

svoje čete. Ako ne pride do bitke pred dejstveno dobo in do večjega premikanja vojske — pravi kritik dalje — pride ruska vojska po tej dobi do take premoči, da bo sposobna za prodiranje.

Kuropatkin se torej ni pomaknil proti jugu, kar je znamenje, da nima zelenega miza nanj nobenega upliva. (Nekateri listi so namreč pisali, da mu je car ukazal prodirati proti Port Arturju). Poslal je proti jugu le nekaj oddelkov, ki naj vznemirijo sovražnika. S splošnim prodiranjem proti Kuropatkinu ne bi zamogel sedaj Kuroki s svojimi šibkimi močmi nič pridobiti, pač pa mnogo izgubiti — tako zaključuje kritik.

Politični ogled.

Talar in odvetniki. Pravosodno ministvrstvo je izdalo naredbo, s katero določa, da bodo pri sodnih obravnavaх tudi odvetniki in odvetniški kandidati kot zagovorniki nosili plašč, ki je podoben sodniškemu in se razlikuje od njega le v tem, da je obrobljen s črnim baržunom.

Konec železničarske stavke na Ogrskem. V soboto je sodišče v Budapešti oprostilo vse voditelje štrajka, ker so bili obtoženi, da so svoje tovariše hujskali proti postavi. Sprejeti so bili tudi vsi zopet v službo. S tem je torej stavka končana. Imela je ta vspeh, da se o povisjanju plač uslužbenec ogrske državne železnice v ogrskem državnem zboru pridno razpravlja, dočim so preje celo zadevo mislili vreči za par let v kot.

Italijanska ščuva proti Avstriji. Riciotti Garibaldi, sin znanega puntarja iz avstrijsko-italijanske vojne, je izdal oklic, v katerem kar mrzoli napadov na Avstrijo in na balkansko politiko. Garibaldi pozivlja italijansko mladino, katera ni dolžna služiti v armadi, da naj ustanovi skupine, v katerih naj se uri v korakanju in streljanju, da bo zmožna za vojsko. Na ta način bi se lahko postavila izurjena četa prostovoljcev, ki bi stela 30.000 do 50.000 mož in bi se lahko mobilizirala tekom štirih ali petih dni. Namen prostovoljcev bi bil napadati sovražnika še preje, kakor bode pripravljena za boj laška redna armada.

Dopisi.

Iz marenberškega okraja. (Občinske volitve v Arlici—Janževi vrh.) Razpisane so nove volitve. Volilci pozor, naj bodo vsak na svojem mestu in naj nobeden ne misli: »Brez mene bodo že opravili.« Občina je razdeljena na tri župnije ter je na petih krajih všolana. Povsod bi moralna v krajnem šolskem svetu imeti svojega zastopnika, katero mesto je velevažno. Nekatere sole dobivajo podporo od »šulerajna«, zato se tudi po istem duhu uči, kakor n. pr. nova šola pod Velko je baje dobila od te ponemčevalne družbe 5000 K. Gotovo je to menda posojilo, katero bode morala tudi občina Janževi vrh pomagati plačevati, ker je nekaj tje všolane. — Pri volitvi volite značajne, krščanske može, ne »Štajerčeve« pristaše. Nekdaj, ko je še vrli Držečnik bil občinski predstojnik, se je slovenski uradovalo, ter bil tudi popolnoma slovenski pečatnik. Zdaj ima občina tudi vrlega občin. predstojnika, a se ne uraduje vse tako slovenski, pa tudi pečatnik je dvojezičen, menda po vzgledu ribniške občine. Bilo bi še vendar dobro, ko bi še ta vrli gospodar hotel prevzeti občinsko breme, ker čuti dobro slovenski ter je ugleden mož. Nevarno pa je, ako bi bila udeležba premala, bi neka druga stranka dobila premoč in občina dobi predstojnika nemški mislečega in pečatnik bode popolnoma nemški, kakor tudi uradovanje. Potem bi tudi

pri deželnih in državnih volitvah bila občina za slovensko stran izgubljena. — Torej volilci, pozor!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Vseslovenski mladenički shod na Brezjah. Naše mladeničke Marijine družbe naj bi bile vse zastopane na Brezji. Mladeniči, skrbite za to! Vzemite s seboj družbene zastave, pa tudi svetinje Marijine, da jih ponosno nosite na svojih prsih kot sinovi Marijini. Mladeničke znake dobimo med potom. — Koliko stane vlak, razvidite iz druge novice. Nekaj še treba za življenje za dobra dva dni. Dobro bo, ako vzamete živeža s seboj. Torej ni potreba Bog ve kako velike svote za to romanje. — Zanimanje za to mladeničko romanje je povsod veliko, zato pa je upati najobilnejše udeležbe. Od Sv. Benedikta v Slov. gor. se nam poroča, da od tam pojde 30—40 mladeničev in mož na Brezje. Tudi po drugih župnijah je živahno gibanje. Prav tako! Slovenske gorice so s svojim mladeničkim gibanjem vzbudile mladeniče po vsem Slovenskem, spodbili se torej, da bodo na Brezjah častno zastopane. Mladeniči, pripravite in naučite se kratke, jedrnate govorčke, s katerimi boste nastopili in jih porabili. Mladeničke zveze, skrbite, da boste vse zastopane! Časa je malo! Povsod se do 24. jun. gotovo oglasite pri svojih dušnih pastirjih, katere iskreno prosimo, naj z vsemi močmi podpirajo in pospešujejo to romanje. Saj se gre za naše mladeniče, ki bodo prej kot slej voditelji naši po občinah, saj velja celo prireditev v čast Brezmadežni Devici, naši Kraljici ob 50 letnici, saj velja mladenički shod probuji in izobrazbi naše moske mladine, velja napredku celega našega naroda: Bogu, Mariji in domovini! — Kakor slišimo, pojde z našimi mladeniči tudi eden izmed naših vrlih deželnih poslancev. Tudi mnogo mož se je že oglasilo. Možje, le pojrite z mladeniči, ne bo Vam žal! Bog z nami in sreča junaška!

Katol. slov. polit. društvo „Sloga“ v Ormožu priredi v nedeljo, dne 3. julija t. l. ob 3. uri popoldne pri Veliki Nedelji v gostilni g. Alojzija Mikl občni zbor. Poročala bodega naša poslanca g. dr. Miroslav Ploj o svojem delovanju v državnem zboru in o političnem položaju ter g. Ivan Kočev var o deželnem zboru in o novem volilnem redu. Slovenci, deželnozborske volitve v splošnem volilnem razredu po novem volilnem redu se bližajo. Pridite v mnogobrojnem številu na to zborovanje ter pokažite s tem, da se za svoje politične in gospodarske težnje zanimate!

Poseben vlak na Brezje. K vseslovenskemu shodu mladeničev in mož na Brezjah vozi posebni vlak po sledenem voznom redu in znižanih voznih cenah: dne 4. julija t. l. zjutraj iz

	postaje			vozne cene
Maribora	3 u	50 m;	K	10 40
Hoč	4 >	02 >	>	10 00
Rač	4 >	11 >	>	9 40
Pragerskega	4 >	23 >	>	9 00
Slov. Bistrica	4 >	33 >	>	8 75

Poličan	4 u	47 m	K	8 50
Ponikve	5 >	08 >	>	7 75
Grobelnega	5 >	15 >	>	7 15
Št. Jurija	5 >	21 >	>	7 00
Štor	5 >	29 >	>	6 50
Celja	5 >	37 >	>	6 50
Laškega	5 >	50 >	>	6 00
Rimskih toplic	5 >	59 >	>	5 80
Zidanega mosta	6 >	14 >	>	5 40
Hrastnika	6 >	24 >	>	5 00
Trbovelj	6 >	31 >	>	4 80
V Ljubljano pride	7 >	28 >		
Na Otoče	>	9 >	—	—

Nazaj vozi vlak iz Bleda dne 5. julija t. l. ob 2. uri popol., pride v Ljubljano ob 4. uri. Iz Ljubljane se vračamo domu dne 6. jul. ob 1 u 40 min. po noči, pridemo zjutraj v Trbovlje 2 u 42 m Grobelno 4 u 07 m Hrastnik 2 > 49 > Ponikva 4 > 14 > Zid. most 3 > — > Poličane 4 > 35 > Rim. top. 3 > 19 > Sl. Bistrica 4 > 48 > Laško 3 > 30 > Pragersko 4 > 58 > Celje 3 > 44 > Rače 5 > 08 > Štore 3 > 53 > Hoče 5 > 16 > Št. Jurij 4 > 01 > Maribor 5 > 25 >

Ugodnejšega voznega reda ni bilo močce doseči; vozne cene so se zvišale, ker je južna železnica dovolila znižano voznilo iz petih postaj in ker se mora plačati za vsak vozni listek posebej davek in kolek.

Tisti, ki si preskrbijo vozni list za ta posebni vlak, se ne morejo voziti z drugimi vlaki ne tja ne nazaj.

Opomnim, da vozi ta posebni vlak le, ako se do 26. junija oglaši zadostno število udeležencev; če bi se pozneje tudi oglašilo zadostno število, bi se vlak ne mogel več prirediti. Vozni listki se začno razposiljati dne 30. junija. Kdor se je oglasil pri domačih dušnih pastirjih, bo tudi tam dobil vozni listek; kdor ga naroči pri meni, naj posprej voznilo in 10 v za pošto. Med potjo, v vlaku, se vozni listki več ne dobivajo. — Kako se bomo vozili, če se ne oglaši zadostno število se bode naznanilo v prihodnji številki »Našega Doma«. — Martin Medved, župnik.

Da bo gorel kres na čast sv. Cirila in Metoda dne 4. jul. zvečer na vseh slovenskih gričih in gorah, skrbite vrli slovenski možje in mladeniči! Pokažimo našim trinogom, da nas niso še zatrli! Pokažimo neznačajnim poturicam, da so le pijane veše, ki jih požigajo plamteči kresovi naše velike ljubezni za slovenska blagovestnika, za vero in domovino!

Osebne vesti. V začasni pokoj je stopil znani davčni kontrolor Ernest Potrc. Vendar enkrat!

Promocija. Na graškem vseučilišču je bil promoviran v petek dne 17. t. m. gosp. Stefan Rajh, odvetniški kandidat v Mariboru, za doktorja prava.

S pošte. Novo pošto je dobil kraj Grobelno. — Dosedanje ime za pošto »Mislinje v Št. Lenartu« (Misling in St. Leonhardt) so prekrstili v ime »Mislinje« (Misling). — Pošta v Koprivnici je podeljena poštnemu odpravilju Emil vit. Schwarzer-ju. — Pri posti Sv. Bolfenk v Slov. gor. se bo nastavil postni pot, ki bo obhodil vsak teden trikrat kraje: Bišečki vrh, Črmlja, Črmensak, Sovjak, Gorna, Gomila, Bis, Trnovci, Kozlovce in Trnovski vrh. V Bišečkem vrhu, Črmlji, Bišu in Trnovcih se ustanovi poštni nabiralnik. — Poštni oficijal Ludevit Bodešinsky je prestavljen iz Celja v Maribor in poštni asistent Fr. Švanke iz Ptuja v Lipnico.

Iz finančne službe. Prestavljeni so pažniki: Kebrič iz Radgone v Slovenjgradec, Alojzij Koren iz Brežic v Šoštanj, T. Obran iz Konjic v Žalec, M. Opraus iz Podčetrtek v Št. Peter, Franc Paulinc iz Celja v Sevnico.

Mariborske novice. Dne 19. t. m. je umrl g. Matej Stergar, trgovec z manufaktturnim blagom v Gospodski ulici. — Na tukajšnji gimnaziji se vrši ustrena matura od

21. do 25. t. m. Maturo dela vseh 35 učencev iz VIII. razreda. — V nedeljo, dne 19. t. m. je utonil v radvanjskem ribniku 15 letni Julijan Golob iz Novevasi pri Mariboru. Skočil je vodo ter ga je prijet srčen krč, da ni mogel plavati. Tudi njegov oče, ki je bil železniški čuvaj, se je ponesrečil pred leti blizu Slov. Bistrice, ko je padel raz most ter se ubil. — Minolo soboto, dne 18. t. mes. je bil obsojen vodja mestnega urada mariborskoga Tax na en teden zapora, ker je na zviti način dosegel, da je šel pri občinskih volitvah septembra I. l. volit neki mož, ki ni imel volilne pravice, ker je bil pri vojakih.

Iz Studenca pri Mariboru. Sobotna »Marburgerca« si je privoščila enkrat Studenčane, pa kakor je videti, so ji povzročili zelo hude krče v njenem protestantovskem želodcu. Pa zakaj je vendar tako huda? Hudomušenči pravijo, da jo to boli, ker slov. katol. izobraževalno društvo ni prosilo »šulfrajan« za podporo, a povemo ji, da naj jo prav nič ne briza, kdo je plačal zastavo. Naravnost nesramno pa je, da hujška proti delavcem, ko pravi, da z nemškim denarjem zidajo hišice. Zapomnite si, da delavec svoj denar pošteno in v potu svojega obraza prisluži in da ž njim lahko počne kar hoče in ne bo prišel preje protestantske mežnarje, ki se zbirajo okrog »Marburgerce«, ponižno vprašat, če si sme kupiti smotko ali zidati hišico. Lepa procesija ji ni nikakor ugajala, pa le zato, ker se je šolskim otrokom prepovedalo, nositi plavice, kar že postave strogo prepovedujejo. To lahko razumemo, ker tem ljudem ni dosti mari, če se otroci kaj nauče ali pa nič, samo da bi se znali prav pristno germansko surovo obnašati in hajlati. Zale-tava se tudi v znano pekersko godbo, češ, da je — turška. Tu pa je samo dvoje močce: Dopisnik je misil napraviti jako neslan dovtin, sli pa je imel grozneg mačka.

Tudi učitelji naših otrok. Slovenski liberalni učitelji imajo dva strokovna lista: »Popotnik« bi naj gojil pedagoščno znanost ter pospeševal strokovno izobrazbo sploh, »Učiteljski tovaris« pa se bori za gmotne in politične koristi učiteljskega stanu. In vsak učitelj je nekako obvezan, da je naročnik imenovanih listov, naj soglaša žnjima ali ne; gorje mu, kdor nima vsaj enega. Oba lista sta strupena sovražnika katoliškemu verstu, katoliški cerkvi, katoliškemu duhovništvu, pa tudi katoliški verski vzgoji otrok, ki bi se za njo po zdravi pedagoški pameti imela skupno poganjati duhovni in posvetni učitelj. Ali vsikdar, kadar se javni svet na to počenjanje, ki mu sicer ostane zakrito, opozori, liberalni učitelji hudo zavilijo ter v odprtih jim časopisih razbijajo, kakor da bi se jim bila zgodila najhujša krivica. In vendar ni bilo nič drugega, kakor da se je krščanskim starišem reklo, kake nakane glede njihovih šolskih otrok sklepajo veri sovražni učitelji. Prepričani pa smo, da je vsakega poštenega človeka sveta dolžnost, stariš, ki so za vzgojo svojih otrok pred Bogom in pred ljudmi odgovorni, opozoriti na nevarnosti, ki pretijo nedolžnim njih malim. In zato tudi danes povzamemo besedo, dasi nam obenem dobra vest očita, da se v sto slučajih, v katerih bi bilo treba, oglasimo le enkrat. Neki mlad učitelj, Ivan Magerle, je v Krškem svojim tovarisem predaval o novejših pojavih na šolskem polju ter svoj govor začel s stavkom: »Narava in družina sta iz živali izgojili človeka.« Ta stavek, ki pomeni, da človek ni od Boga ustvarjen po podobi božji, ampak da je po vplivu narave in družine nastal iz živali, je postavil svojemu govoru kot podlogo, na katero gradi druga svoja izjavjanja. Njemu je torej vsebina tega stavka dognana stvar, o kateri nikakor ni dvomiti. To nam kaže mišljenje in duh tega človeka sploh, kaže nam pa tudi duh društva, ki takega, da se izrazimo milo — nezrelega kvaljenja ne zavrne tako odločno, da bi temu mladeniču ne prišlo na misel, svojo »mo-

drost pošiljati v »Popotnika«. No, in znani ljudskošolski ravnatelj Nerat v Mariboru, ki rokopise, ki jih pošiljajo drugi, za »Popotnika« zbira in v tiskarno pošilja, ni le onega govora sprejel, ampak ga v št. 15. junija celo na prvo mesto postavil in to brez vsake opazke; to se pravi, tudi zbiratelj rokopisa se strinja s tem, kar trdi predavatelj, in njemu se zdi celo potrebno in koristno, da se to mnenje, namreč, da je človek gotovo nastal iz živali, s posebnim poudarkom razdene vsemu učiteljstvu. G. Nerat, ali ni mlado učiteljstvo že dosti zbgano?

Poletnega tečaja na štajerski deželnini sadje- in vinorejski šoli v Mariboru so se vdeležili: Ivan Bratko od Sv. Lenarta v Slov. gor., Franc Berna od Sv. Benedikta v Slov. gor., Ignac Rajsman od Sv. Barbare v Slov. goricah, Janez Leih od Sv. Lovrenca v Slov. gor., Franc Pustišek iz Kozjega, Franc Fras od Sv. Jakoba v Slov. goricah, Feliks Muršič, iz Spodnje Mote, Janez Pustišek iz Kozjega, Franc Cajnko od Sv. Boženka, Fr. Podvišan iz Dobrne pri Celju, Alojzij Osterc od Sv. Lovrenca v Slov. gor., Vincenc Veber iz Dobrne pri Celju, Jurij Krajnc iz Spod. Velovleka, Franc Horvat od Sv. Jurija ob Ščavnici, Karel Roj iz Jarenine, Matija Januša od Sv. Marjete, Andrej Verač in Franc Zamuda iz Radinec, Konrad Maier od St. Ilja v Slov. goricah, Jožef Princ iz Kronach, Jožef Donko iz Jarenine, Albert Stoporko iz Studenc. Ivan Jurič iz Hoč, Franc Duh iz Kicar, Franc Herga od Sv. Lovrenca v Slov. gor. in Franc Veingerl od Sv. Lovrenca v Slov. goricah.

Pohorski roparji ujeti. Pod tem naslovom smo poročali, da so zaprli celo družino viničarja in bivšega orožnika Štefana Kukeca, ker jih je nekdo obdolžil, da so ropali po Pohorju. C. kr. okrožna sodnija v Mariboru pa je dognala, da je Štefan Kukec, ki tudi ni bil iz orožniške službe radi tatvine izpuščen, nedolžen kakor tudi njegova družina. Zoper onega, ki jih je ovadil, je že tožba vložena. Dokazalo se je namreč, da je 60 letni Štefan Kukec že deset let v nogah bolan in sploh poštenjak in torej ni mogel biti deležen takih dejani.

Sv. Jakob v Slov. gor. V soboto, dne 4. junija so spremljala dekleta naše Marijine družbe 24 letno Ivano Fras, svojo sovrstnico k večnemu počitku, ki je umrla na praznik presv. Rešnega Telesa. Rajna se je najbolj odlikovala v svoji potrežljivosti. Bolehalo je čez eno leto za jetiko, a nikdar se ni pritoževala, tudi umreti se ni bala. Če jo je prišel kdo v bolezni obiskat se je samo ljubezljivo smehljala. Kako čislana je bila rajna, pričal je njeni pogreb. Poleg obilnostnih, beloblečenih in ovenčanih deklet Marijine družbe se je pogreba udeležilo tudi mnogo drugega ljudstva. Darovali so ji več vencev. Dekleta so ji zapela ganljivo nagrobnično. Hudo je za mater vdovo, vzorno gošpodinjo, da ji umrje ena izmed treh hčera; edini sin, rajne brat, pa mora v jeseni k vojakom.

Od Sv. Križa pri Ljutomeru se nam poroča: Dne 15. t. m. je tukajšno petrazrednico in šolski vrt nadzoroval novi c. kr. dež. šolski nadzornik Peter Končnik iz Gradca.

V Kapeli pri Radgoni je zgorela dne 15. t. mes. viničarija posestnika Andreja Domajnko. Goreti je začelo v kolarnici med listjem.

Prosta služba. Pri ces. kr. okrajni sodniji v Ljutomeru je prosto mesto uradnega sluge. Prošnje se pošljejo na predsedništvo ces. kr. okrožne sodnije v Mariboru do 17. jul. 1904.

Fal ob kor. žel. Kamenje je metal na vlak 14 letni Garb blizu graščine Fal. Pri tem je stri pri večernem poštnem vlaku šipo. Kosci so prijeteli na nekoga potnika. Zaradi tega je bil obsojen Garb v soboto, dne 18. t. mes. na tri meseca ječe z mesečnim postom.

Ptujska gora. Tukajšnji trgovcev z mešanim blagom Franc Rainer je napovedal konkurz.

V Trnovcah pri Pragerskem se je obesil 15 letni sin šafarja, Misko Danec. Oskrbnik ga je baje dolžil, da je ukrajal maslo. Radi tega je bil od očeta kaznovan. To ga je tako žalostilo, da je šel v gozd in se obesil.

Slov. Bistrica. Vsled nepazljivosti si je prestrelil roko ključavnica sin Jožef Gumzej. Dobil je revolver v popravilo ter je začel istega popravljati, čeravno je še bil nabasan. Pri tem se je revolver sprožil in krogla je šla Gumzeju skozi roko.

Oddaja lova v občini Gornja Ložnica se bo vršila dne 7. julija t. l. na uradnem dnevu v Slov. Bistrici. Izkljica cena je 38 K.

V Poljčanah je umrla 20 letna gdéna Marija Svetlin, hčerka ondotnega nadučitelja.

Občinske volitve v Šmarju pri Jelšah. Ker sta se obe stranki sporazumno zedinili pri občinskih volitvah, smo zmagali Slovenci v vseh treh razredih. Nemškutarska stranka se je vzdržala volitev. Izvoljeni so slediči gg.: v III. razredu: Lešnik Janez, trgovec, posestnik in tržan; Kopf Avgust, posestnik in tržan; Vizjak Franc, posestnik. Namestnika gg. Tičar Jurij in Jagodič Martin, posestnika. V II. razredu gg.: dr. Dijak Jos., c. kr. sodniški pristav; dr. Rakež Jos., okr. zdravnik in tržan; Strašek Jožef in Čuješ Rok, posestnika. Namestnika: Jaci Luka in Anderluh Matija, posestnika. V I. razredu gg.: Ferlinc Franc, učitelj, posestnik in tržan; Debelak Ivan, učitelj; Tančič Maks, posestnik in tržan; Vičar Alojzij, posestnik in tržan. Namestnika: Anderluh Jakob in Sket Anton, posestnika.

Zmaga je naša! Ta veseli klic nam je došel po dopisnici minoli teden iz lepega trga Šoštanj v Sav. dolini. Zmagala je pravica slovenska stvar proti krivični nemški. Pri občinski volitvi v Šoštanju je dobila slovenska stranka večino. V tretjem razredu so bili izvoljeni slovenski kandidati s 105 glasovi, medtem ko so dobili nemški samo 89 glasov. V drugem razredu sta imeli obe stranki deset glasov. Vsled tega je moral odločiti žreb. Pri tem so dobili Slovenci tri odbornike, Nemci pa samo enega. V prvem razredu so zmagali Nemci vsled strastne agitacije. Med tistimi, ki je agitiral za Nemce, je bil tudi g. župnik Govedič! Torej za tiste Nemce, ki razširajo »Štajerca«, ki napada našo duhovščino, ki agitirajo za »proč od Rima«. Žalostno! Med ljudstvom vladava vsled zmage velika navdušenost! Vsa Slovenija čestita vrlim Šoštanjanom, ki so se tako vrlo držali ter pripomogli k zmagi. Zdaj pa le ne rok križem držati, ampak vrlo delati naprej, da bo čez tri leta tudi prvi razred naš! Ven z Nemci in nemčurji iz našega lepega slovenskega trga! — Izvoljeni so slediči: v III. razredu gg.: Fran Rajster, Fran Švarc, Jože Novak in Ivan Vošnjak, namestnika pa Jakob Šip in Miha Kumer; v II. razredu gg.: Ivan Šoln, Jože Ravljen in dr. Mayer od slovenske stranke in Nemec (?). dr. Lichtenegger, namestnika Vinko Wokau (Slovenec) in Franc Petschnig (Nemec (?)). V I. razredu, kjer se Slovenci niso udeležili volitve, so izvoljeni sami Nemci: Filip Gande, Jožef Verbnigg, Viktor Huke in Adolf Orel, namestnika Miha Kurnik in Fr. Mörnig.

Psovanja ni konec. Kakor besni so zagnali nemški listi krik med strmeči svet, ker so zopet propadli pri volitvah v Šoštanju. Misili so, da se jim bo godilo tako kakor v Ptiju, a so se grozno zmotili. Čeprav so kupovali glasove, za kar se bodo morali odgovarjati pred sodiščem, čeprav so napajali šeme in propalice tri dni od ranega jutra do poznega večera, čeprav so jim sli na roko Iskarijoti, so vendar propadli. Bog in pravica sta stala na strani Slovencev in zmagali smo. Svoj žolč izlivajo zdaj ti protivavstrijski listi tudi proti g. okrajnemu glavarju Čapeku in

ga črnijo pred vlogo kolikor mogoče. In kaj je storil g. glavar? Čuval je red in pravico, torej izpolnil le svojo dolžnost. Vzrok je čisto drug. Ti germanski petelini bi bili le radi videli, da bi gosp. glavar kot čuvar postave podpiral njih sleparje. G. davkarja Fistra pa napadajo kot najbujšega hujščaka zato, ker je svoj glas oddal pri volitvi za Slovence. Skrajno nesramna je že ta gonja, ki jo vprizarja nemškonacionalna in nemčurska sorga proti onim uradnikom, ki junaško počažejo, da niso še pozabili, da jih je rodila slovenska mati. Saj so kot Slovenci tudi dobri uradniki, tisočkrat boljši prav gotovo, kakor pa oni, ki skilijo v blaženi rajh.

Celjske novice. Mestni zastop hoče zidati novo deklisko šolo, ker pa nimajo denarja, bodo zopet delali dolgove. Kakor se je izrazil v neki gostilni neki Nemec, delajo Nemci nalašč dolgove, da bodo dobili Slovenci čez nekaj let popolnoma zadolženo mestno zastopstvo v roke. Torej že sami izprevidijo, da bo kmalu odklenkalo njihovemu slabemu gospodarstvu. Zdaj pa le dolgove delati — dokler jih še morejo. — Štajerski nemški pevci hočejo prirediti v Celju veliko veselico. Jasno je, da bodo ob tej prireditvi zdivjane nemške tolpe razgrajale in izzivale mirne Slovence po mestu. Ako hoče vlada, da ne bo prišlo do izgredov, mora prepovedati ta shod. — V Hudinji sta utonili v soboto, dne 18. t. m. pri kopanju 15 letna Marija Jelenko in 20 letna Marija Medveš. Medveš je prišla iz Konjic obiskat svojo prijateljico Jelenko, s kjo sta se domenili, da gresta v Trst služit. Še sta se kopat na nevarnem kraju, kjer sta utonili, ne da bi kdo opazil.

Dobrni pri Celju. Velik vihar je bil od sobote na nedeljo v Dobrni in okolici. Vihar je podrl slavoloke, ki so bili postavljeni za slavnost. Zjutraj so vrli slovenski fantje postavili nove slavoloke.

Št. Ilj pri Velenju. Zadnjič ste poročali o strašni toči dne 22. in 23. maja, katera je vničila vse prideke. Po drugod se veselijo žetve, pri nas bodo morali kosci to delo opraviti. Dne 15. t. mes. se je vršila cenilna komisija, ki je cenila škodo na 45 000 K. Najhujše je prizadeta davčna okolica Laze. Bati se je, da tudi prihodnje leto ne bode vinska trta in sadno drevo moglo obrodit, ker je vse ranjeno. Beda je velika, ker je l. 1902 pokončal pomladanski mraz, l. 1903 pa je razsajala toča, ki je vničila tri četrtine prideka. Prebivalstvo pride v največjo revščino, ako ne pride kakšne pomoči. Občinske volitve se bližajo! Volilci, storite svojo dolžnost in volite odbor, do katerega imate zaupanje.

Čudna pošiljatev. Na poštni urad Nekje na Spodnjem Štajerskem je nekdo pred kratkim poslal iz blžnjega mesta kovček. Na poštni spremnici v vrsti, v kateri se zapiše kaka da je pošiljatev in kaj je notri je stalo zapisano: »Kufer Lehrer«. Zdaj nam naj pa dotedni pošiljatelj naznani, kaj je to bilo!

Brežice. Stavba »Narodnega doma« vrlo napreduje ter bo začetkom meseca avgusta t. l. popolnoma dovršena. Dne 14 avg. se vsi prostori »Narodnega doma« slovesno otvoren. Čitalnica priredi o tej priliki veliko ljudsko veselico z vojaško godbo ter nastopom različnih pevskih in sokolskih društev, ki so sodelovanje obljubila.

Hrastnik. Častno kolajno za 40 letno zvestvo službovanje so dobili: pažnik Jožef Pečnik, pismonošča Matija Groficer, vratar Blaž Kolar in delavec Matej Golob, vsi uslužbenci v tukajšnji kemični tovarni.

Cerkvene stvari.

Letošnji novomašniki. Iz četrtega letnika bodo imeli premicijo: Čuček Franc, 15. avg. v Št. Rupertu v Slov. gor., pridigar č. g. Ant. Kocbek, kapelan pri Sv. Petru pri Mariboru; Hribar Ivan, dne 7. avgusta v Mengšu na Kranjskem, pridigar preč. g. Ant. Koblar, dekan v Kranju; Krajnc Jožef,

dne 15. avg. pri Sv. Juriju ob Ščavnici, pridigar preč. g. Mart. Jurkovič, dekan v Ljutomeru; Sparl Anton, dne 7. avgusta v Jarenini, pridigar č. gosp. Ivan Vreže, prof. v Mariboru; Srebre Anton, dne 21. avgusta v Čadramu, pridigar č. g. dr. Ant. Medved, profesor v Mariboru; Tratnik Jožef, dne 14. avg. na Rečici, pridigar č. g. Fr. Lekše, župnik v Lučah. Iz tretjega letnika: Alt Ivan, dne 15. avg. pri Veliki Nedelji, pridigar čast. g. Jakob Canjkar, župnik v Središču; Berk Anton, dne 21. avg. pri Sv. Križu tik Slatine, pridigar preč. gosp. dr. Ivan Mlakar, kanonik v Mariboru; Jehart Anton, dne 7. avg. v Šmartnu pri Slovenjgradcu, pridigar preč. g. dr. Ivan Mlakar, kanonik v Mariboru; Letonja Franc, dne 2. avg. pri Sv. Petru in Pavlu v Ptaju, pridigar preč. g. J. Flek, prošt v Ptaju; Sagaj Alojzij, dne 31. julija v Ljutomeru, pridigar čast. g. Martin Jurkovič, dekan ljutomerski; Segula Franc, dne 21. avg. pri Sv. Marijeti niže Ptaja, pridigar Franc S. Segula, župnik iz Prage.

Pri Novicerki je umrl č. g. Jakob Kočevar. Rajni se je narodil v Žalcu dne 16. julija 1841. Izmed osmoro otrok je bil najmlajši in je preživel vse svoje starejše brate in sestre. Gimnazijo je obiskoval v Celju. Spričevala pričajo, da je vse razrede dovršil z odliko. Tudi v bogoslovju v Mariboru napredoval je izvrstno. Duhovnik pa je postal dne 29. junija 1865, a v službo dušnospastirske je stopil slednjega leta v Artičah pri Brežicah, kapelanoval je tudi v Sevnici, na Slatini, pri Sv. Juriju ob juž. železnici, v Koprivnici in Konjicah. Tu je vsled bolezni izstopil iz službe ter ga je pod svojo človekoljubno streho vzelo dobro srce gospoda kanonika dr. Gregorca, kjer je preživel malone petnajst let. G. Kočevar je kot izobraženec bil obnašanja prijaznega, oseba ponizna in miroljubna, učena, zvedena v bogoslovju, v zgodovini in v prirodoslovju, občevanje žnjim bilo je prijetno. Pogreb se je vršil minolo soboto. Vdeležili so se ga vsi bližnji sobratje in tudi dva iz konjiške dekanije. Pogreb je vodil preč. g. kanonik dr. Gregorec, ki mu je tudi govoril v cerkvi ganljivo nagonbno. Duši blagega rajnega naj sveti večna luč!

Društvena poročila.

Katoliško izobraževalno društvo v Studencih pri Mariboru vabi k vrtni vešelici, katera se vrši v nedeljo, dne 26. t. mes. na vrtu gosp. J. Robiča v Lembahu. Spored: Ob 2. uri popoldne: Sestanek udov in došlih gostov v društvenih prostorih, potem skupni odhod v Lembah. Tam koncert, petje, metanje konfetija, šaljivo streljanje, šaljivi ribi lov. Zvečer: Bengalična razsvetljava. Vstopnina za neude 40 v, za ude in dijake 20 v. Ob neugodnem vremenu se vrši veselica dne 3. julija. Slovenci iz Maribora in okolice, prihitite v obilnem številu na veselico tega za narodno probuo vrlo delujočega društva.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda na Polzeli priredi v nedeljo, dne 26. junija ob 3. uri popoldne v občinski pisarni svoj redni občni zbor s slednjim vsporedom: 1. odborovo poročilo. 2. Volitev novega odbora. 3. Predlogi.

Dobrni pri Celju. Slavnost o priliki blagoslovjenja društvene zastave obnesla se je ob ogromni udeležbi ljudstva in najlepšem vremenu v vsakem oziru sijajno. Daljše poročilo priobčimo prihodnjic.

V jubilejsko kapelico! Pred petimi leti se je v proslavo papeževega in cesarjevega jubileja postavila pod Ojstrico zraven Kocbekove koče lična kapelica sv. Cirila in Metoda. Ker je poleg kipov omenjenih slovanskih apostolov v kapelici tudi velika soha Marije, pravijo nekateri, da gredo romat k Ojstriški Materi Božji. Letos se bode v kapelici brala na dan sv. Petra in Pavla sv. maša in sicer med 7. in 8. uro zjutraj. Kdor bi se rad vdeležil te službe božje — v visočini 1800 m nad morjem — naj pride že prejšnji večer t. j. dne 28. t. m. v Kocbekovo kočo, kjer lahko prenočuje. Drugi dan po sv. maši se razidejo izletniki čez Ojstrico (3350 m) v Logarsko dolino, ali pa v Luče oziroma skozi Bistriško dolino v Kamnik. Pot iz Luč do kapelice ni nikakor nevarna in se lahko vsakdo, ki je le količko dober hodec poda na potovanje. V Kocbekovi koči se dobi vino in pivo ter razne konzerve, vse drugo naj izletniki vzamejo seboj. Ker med potom Luče—Kocbekova koča ni nobene gostilne, naj si vsak nekaj pihače in kak prigrizek preskrbi, da ne oslabi na potu. Oni izletniki pa, ki ne lažijo radi po strminah, prenočujejo dne 28. t. m. v Lučah ter gredo drugi dan skozi Solčavo v Logarsko dolino. Tam si lahko ogledajo »Slap pod Rinko« in druge znamenitosti. Ti so lahko v Lučah ali pa v Solčavi pri službi božji. Isti dan popoldan je sestanek teh turistov in onih, ki pridejo od kapelice, pri Piskerniku v Logarski dolini. Vsak pa blagovoli prej pismeno javiti svojo udeležbo na tej ali oni turi vsaj do 25. t. m. vodstvu Savinske podružnice »S. P. D.« v Gornjemgradu, da se vse potrebno ukrene. Tudi glede kurila oziroma večerje pri Piskerniku je treba prej javiti Savinske podružnici, da se preskrbi vse potrebno. Dosedaj pa so javljeni že izletniki iz Celja, Kamnika, Ljubljane itd. Vsakdo dobro došel! Maševal bode v kapelici prečast. oče Engelbert Pollak iz Kamnika. Mogoče je, da se izleta vdeleži še kak drug duhovnik, potem se bode še več moč bralo v kapelici.

Iz drugih krajev.

Dedčina v kipu. V Parizu je umrla te dni neka stara dama, katere sorodniki so upali, da bodo mnogo podedovali. Raditega so se zelo začudili, ko niso našli v njenem stanovanju niti oporoke, niti gotovine. Toda nečak umrle s tem ni bil zadovoljen ter je sam preiskal celo stanovanje. Po nesreči pa je ubil njegov sluga neki kip in v največje začudenje vseh je padlo iz njega mnogo dragocenosti in 20.000 frankov gotovine, katero so si nato dediči razdelili.

Društvena naznanila.

Kmet. bralno društvo v Gornji Radgoni priredi dne 26. t. mes. pri g. Osojniku Ciril-Metodovo slavnost s petjem, govorom (slavnostni govor ima g. Pogačnik iz Maribora), deklamacijami in gledališko igro »Čevljari in bogatin«. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu. Vstopnina 20 v. — Odbor.

Čebelarski shod se bo vršil dne 26. t. mes. ob 3. uri popol. pri gosp. Osojniku v Gornji Radgoni za

Gor. Radgono in okolico. Kmetje in vsi posestniki, pridite v obilnem številu! Umna čebeloreja vam obeta lep dobiček.

Savina, kolesarsko društvo za gornjegrajski okraj ima svoj letosni občni zbor v nedeljo, dne 10. julija t. l. v Št. Janžu pri Korenu ob 3. uri pop. po običajnem vzporedu. Vabijo se kolesarje in kolejarji ter sploh vsi prijatelji kolesarskega športa.

Občni zbor »Sloven. katol. delav. društva v Žalcu« se vrši dne 26. t. mes. ob 3. uri popoldne na vrtu g. Franc Robleka.

Katol. bralno društvo pri Sv. Juriju ob juž. žel. priredi v nedeljo, dne 26. junija ob 4. uri popol. v prostorih gosp. Alojzija Nendl igro »Najdena hči« s tamburjem.

Ciril in Metodova slavnost se priredi v gostilni g. Gajšeka v Poljčanah dne 3. julija 1904 ob 3. uri popoldne.

Gospodarske drobtinice.

Kmetje, oskrbite si okoli svojih zemljišč pravih in zanesljivih mejnikov!

(Konec.)

Ko se je meja dala tako pregledati in ste se obe stranki zadovoljili, treba skrbeti, da se na odločenih mestih postavijo dobri, pravi mejniki. Ti pa so najboljši od trdega kamna, kateri se ne krši, niti na solncu in dežu ne razpoka, za kar je najboljši granit. Precej obilen, blizu vatel dolg takšen kamen se zakoplie z debelejšim koncem v zemljo, tako da špičasti konec gleda za kakih 20 cm iz zemlje. Na ta konec se vseka pa kriz, kar je gotovo znamenje vsakemu poštenemu človeku, da je ta kamen vreden nedotakljivosti in spoštovanja, kar sploh mora tudi vsak mejnik biti. Da pa ohrani tak kamen svojo veljavo in nedotakljivost celo za več stoletij, je navada, da se pri vsajjanju v jamo dene pod kamen nekaj zdrobljenega stekla ali gline, kar lahko še več sto let gleda te navade priča, da je bil ta kamen pravi mejnik.

Kakor je čez vse priporočati, da bi se med zemljišči napravil tem potom red, vendar moram opozoriti, da pri tem tako važen poslu morajo biti vse stranke enako zadovoljne. Ravnati se mora vse po pravici, brez vsakega nasilstva, prigovarjanja ali celo podkupovanja. Le ako ravnamo po pravici, moremo se nadejati, da bode imelo naše delo veljavo za poznejše robove, ako le količko krivično, jo bode poznejsi rod morda s hudi tožbami spremenil.

Samo da se tožeb izognete, priporočam vsem, dragi kmetje, še enkrat, da uravnate vaše meje po tem navodilu. To pa le pod gesmom: Ne moja, ne tvoja, ampak prava meja naj velja!

Listnica uredništva. Gor. Štajersko: Žal, ne moremo priobčiti Vašega dopisa, ker se ne moremo ozirati na razmere na Gornje Štajerskem. — Šoštanj: Ko je došel Vaš dopis, smo že imeli notice stavljeno, zato ga žal nismo priobčili. Oprostite! Hvala in pozdrav! — Slavatince: Je preveč krajevnega pomera. Pozdrav!

Slovenci! Spominjajte se
,,Zgodovinskega društva!“

Loterijske številke.

Gradec 18. junija: 44, 3, 85, 69, 16.

Dunaj 18. junija: 8, 79, 50, 9, 48.

Pridni tesarji

562 3-1

se sprejmejo za Celovec, plača 1 gld. 70 kr.
— Če delajo tri mesece, dobe vožnjo nazaj
plačano. Pojasnila daje upravništvo.

Anton Paoluzzi

pos. v Cittanova, Istria,

prodaja lastnega vina.

Pinot (belo) po 17 novčičev liter,

belo domače " 13 " "

teran " 14 " "

Po tej ceni franko na postajo Trst;

v svojih sodih se podraži za 5%.

537 Vzorci se pošljejo zastonji. 27

Pozor!

Koliko in koliko kmetovalcev se je že prepričalo, da so umetna gnojila mnogo bolj koristna in razmeroma tudi mnogo bolj cena nego živalski gnoj! Takisto gotovo je, da se nekatera umetno pripravljena živila za živadi v gospodarstvu zelo dosta bolj redilna in razmeroma tudi mnogo bolj ceneja (če niso draga!) nego navadno polagane krme. Takšna, čez vse koristna, umetno pripravljena živila so sledče navedene priklaje: 1. **Drobec iz zanesljitve celo svežih kosti** z 20% do 30%, mesnih in mastnih snovi od uradno potrjenih zdravih goved. Primešava se k navadni krmi in samicu vsakovrstne perutnine **potrejjo število v letu leženih jajec**; piščanci, pujski kakor vsakteri mladiči vzrastejo jako naglo in vsa živad, n. pr. svinje se čudohitro osebele. — To sredstvo je bilo v tem letu že večkrat na razstavah odlikovano. — Pripravlja se ta drobec v dveh vrstah: I. vrste zelo droben, II. vrste manj droben in stane v Mariboru na prodajnem mestu: I. vrste 1 kg 36 vin., 50 kg 16 K; II. vrste 1 kg 34 vin., 50 kg 14 K. Uporabni navod se dodava. — 2. Na Dunaju 1904 odlikovane umetno pripravljene **klaje za sobne ptice**, ki so v ljudsko-gospodarskem oziru tudi velikega pomena: a) Venéra, nadomesča trdo kuhanja jajca, je odgojevalna klaja za gnezde mladiče in krepilna priklaja orastlim pticam; 60, 30 in 10 vin. b) Aurora, se priklaja za časa misenja in stori pticam perje rudeče; 2 K, 1 K in 30 v. c) Arnithygen, je zdravilo za vse bolne in nepojoče ptice; 50, 30 in 10 v. Uporabni navod je vsakemu blagu priložen. — P. n. gospodarji in gospodinje, ne bojte se malih izdatkov, ko vam zagotovijo visokoobrestnega dobička! Štedenje takih izdelkov bi bilo neumno! — Razglede (prospekte) brezplačno. — Priporoča se Vam

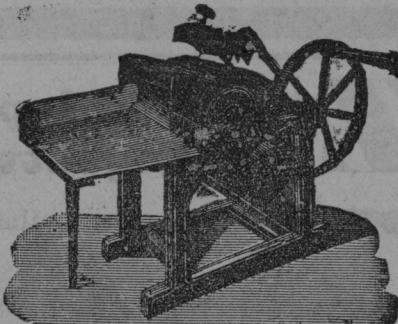
Ivan E. Weixl v Mariboru, Zofijni trg št. 3.

Čez 30 let stare, zdrave in poštene osebe morejo si pridobiti dovoljenje za prodavanje koščenega drobca, ki je v gospodarstvu potreben kakor vsakdanji kruh, in drugih umetnih klaj po hišah in zagotovljen jim je dober in trajen zaslužek.

Najboljše ~~~

Mlatilnice

priporoča po najnižjih cenah ——————

trgovina z železnino „MERKUR“

454 1

~~~~~ **P. Majdič — Celje**

Bogata zaloga raznih poljedelskih strojev, predmetov za stavbe, ~~~ travz, ~~~ železniških šinj, vodovodnih naprav, cevi in sploh vsega v železniško stroko spadajočega blaga.

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobri za birmance lep spomin ~~~ ter sploh za odrasle koristen molitvenik

„Duhovni vrtec“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 480 straneh še pouk za sv. birmo in 116 svetih pesmi: velja v usnje vezan z barvanim obrezkom K 1:30, v usnje vezan z zlatim obrezkom K 1:60, v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo K 1:80.

Sv. birma.

Pouk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v III. natisu.
1 kom. K — 10, 10 kom. K — 90, 100 kom. K 8—.

Anton Sumrek
podobar

Celje gledališka ulica Celje

se priporoča č. duhovščini, gg. cerkevni predstojnikom kakor slavnemu občinstvu za napravo in popravilo

oltarjev, prižnic, križevih potov, spovednic, vsakojakih podob in svetniških soh,

kakor sploh vseh v mojo stroko spadajočih del. — Trajno, umetniško dovršeno delo in primerne, nizke cene! 388 5—4

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 v.

Najmanja objava 45 v.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda stane 2 v.

Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnosti se mora znanka za odgovor pridejati.

Proda se.**V najem se da.**

Gostilna s popolno koncesijo, tobarkno in malo trgovino, na lepem kraju, blizu mesta, se po ceni proda. Naslov pove upravnosti. 405 3—3

Vrvi, strange, mreže in vsakovrstno vrvarsko blago prodaja po nizki ceni Florjan Kučanda, vrvar v Mozirju, (Savin dolina). 410 5—3

Stampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodska ulica št. 15. 426 51—2

Lepo posestvo, vse v dobrem stanu, skupaj po ceni proda Alojzij Gornik v Jareninskem dolu pošta Jarenina. 430 3—2

Hiša v Studencih pri Mariboru, blizu cerkve in šole, se proda. — Naslov pove upravnosti. 443 10—2

Posestvo v Remšniku, pošta Marnberg, katerega je 30 oralov, lepa, zidana hiša s 4 sobami in eno kuhinjo, zidano kletjo, lepi živinjski in svinjski hlevi in štirje travniki, lepe, zložene njive in lepi pašniki, na katerih se lahko redi osem glav živine, lep sadenosnik in gozd v najlepši rasti, preša in shramba za orodje, se proda. Več pove lastnik. 445 3—2

Hiša s 4 stanovanji, dobrodočno branjarijo, $\frac{3}{4}$ oralov njive in sadenosnik, se proda zaradi bolezni vse za 3000 gld. blizu šole v Poberžah št. 37 pri Mariboru. 418 3—3

Novozidana hiša s 5 sobami, 3 kuhinjami, kletjo pod celim hramom, lepim vrtom, se po ceni proda v Studencih 183 pošta Maribor. 448 3—1

Vinograd blizu Zajckloštra, kateri meri blizu 2 oral, zraven je hiša z 2 sobama in kuhinjo, potem drugo poslopje s tremi kletnimi in prešo vse v dobrem stanu, se proda. Več pove M. Jarnovič, trgovec v Damljah. 449 2—1

Hiša z dobro najemščino in z lepim, velikim vrtom, se po ceni proda v Studencih blizu cerkve sv. Jožefa, pošta Maribor. Naslov pove upravnosti. 455 3—1

Branjarija, na živahnem kraju, stanovanje zraven, se z blagom vred proda za 450 gld. Že s prodajo kruha se obrešte stanovanje. Kje, pove upravnosti. 456 1—1

Iz branjarije se takoj proda vse po hištvu, police, prodajalne mize in druge reči, ki se za branjarijo potrebujejo. Naslov pove upravnosti. 461 1—1

Branjarija (grajzlerija), na ugodnem prostoru, ki obstoji iz prodajalne, spalne sobe, kuhinje, kleti in del vrta, se takoj po nizki ceni proda. Naslov pove upravnosti. 460 1—1

Oddaja šolske stavbe.

Pri Sv. Lovrencu na Drav. polju se odda stavba novega pritličnega šolskega poslopja z dvema šolskima sobama s stranskimi prostori potom zniževalne dražbe in sicer po stroškovnem proračunu v znesku 20.000 K.

Zmanjševalna dražba vršila se bo v četrtek, dne 30. junija 1904, ob 10. uri dopol. v žoli pri Sv. Lovrencu na Drav. polju in se pristavlja, da se bodo vsa dela oddala samo enemu podjetniku. — Vsak dražbenik položiti mora pred začetkom dražbe 5% t. j. 1000 K varščine.

Načrti, stroškovnik, stavbeni in posebni pogoji so v pregled v žoli pri Sv. Lovrencu na Dr. polju.

Krajni šolski svet Sv. Lovrenc na Drav. polju,
dne 14. junija 1904.

447 1—1

Načelnik: Matija Žunkovič.

JOŽEF KRAMBERGER

kleparski mojster
pri Sv. Ani na Krembergu

se vladno priporoča č. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v kleparsko stroko spadajoča dela. Prevzemam kritje zvonikov in raznih streh s pločevino, stavim strelovode po novem sistemu in bakreno žico, dalje popravljam in barvam strehe, tudi na zvonikih, pri tem ne rabim stolpov (ruštvov), kar je ceneje, delam iz najboljše pločevine žlebove in razne v to stroko spadajoče reči in sicer **po najnižji ceni**. Imam mnogo spričeval od č. gg. duhovnikov na razpolago. — Prosim torej vse Slovence, da me blagovole z obilnimi naročili podpirati. 404 3—3

S parno silo obratovana

tovarna
za glinske izdelke

420 8—2

v Račju

priporoča svojo veliko zalogo vsega v njeno stroko spadajočega blaga, kakor **zidne opeke**, izdelane z roko ali pa na strojih, **votle zidne opeke**, **opeke za oboke**, **lončenih cevi** za drenažo, na strojih izdelane **strešne opeke**, **patentirane zarezne opeke**, **plošč za tlakanje**. — Blago izvrstno, ker je napravljeno iz najboljše, s stroji obdelane gline. Cene nizke!

Pesmi

iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmij

VII. natis

(za-se vezane)

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v platno vezano **K 1·50**, s pošto vred **K 1·60**.

Ta knjižica se posebno toplo priporoča vsem cen. gg. pevcem in pevkam.

Narav. francosko Žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživljajoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadajuju las, išjas, odrevnenosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1·20 gld. z navodilom uporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonalescentnim, bolnim na želodcu in oslabelim na krvi. Steklenica 1·50 gld. — Pri naročitvi 4 steklen.

pošljatev frankira.

Benedikt Herti, posest graščine Gelli pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Quandest, trgovcu v Mariboru, gospodska ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 52—36

NAZNANIL.

Cenjenemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da **sem kupil**

trgovino z železnino g. Jos. Prsteca preje F. X. Halbärth
v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 1.

Prizadeval si bom tudi zanaprej ohraniti dober glas te trgovine, katerega je imela do zdaj, ter postreči svojim cenjenim odjemalcem s samo izvrstnim blagom **po najnižji ceni** ter prosim, da mi vsi ohranijo zaupanje, katero so imeli do mojih prednikov.

Z odličnim spoštovanjem

Vincenc Kühar.

450 2—1

Največja in najcenejša

domača slovenska eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine. Priznano dobro blago!

— Žepne ure so pravega švicarskega izdelka.

451 14—1

H. Suttner

urar v Kranju (Krainburg).

Zalagatelj družbe c. kr. državnih uradnikov za Avstrijo, priporoča svojo bogato zalogo finih in ratančno idočih pravih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine. — Mal dobiček, veliko spečevanje. — Ceniki na zahtevo zastonj in poštne prosto.

— Opomba: Da je moje blago **zares fino** in ure **zanesljivo idoče**, je dokaz to, da razpošiljam iste na vse kraje sveta. — Kdor hoče dobro idočo uro kupiti, naj se zaupno obrne na mojo tvrako.

Zdravo in lepo živino imeti, je bogastvo!

Vse to doseže hranični prašek za živino!

Ta hranični živinski prašek priporočajo mnogi živinodravni, a rabijo ga mnogi dobri gospodarji za svojo živino. Posebno se priporoča:

Prah za konje.

Ta cisti in pospešuje prebavo, odstranjuje kašelj (keh), koliko, kakor tudi druge nečiste stvari iz nosa, tako da bolan konj kmalu ozdravi, med tem

ko zdravi konji, katerim se daje ta prah, ostanejo čvrsti in čili za tek, a jaki in vstrajui za najtežjo vožnjo. — Prah za krave in govedo storiti, da se rado redi, lažje prebavlja, postane hitro debela, in da postane močna. Osobito se daje krvavam, da dobro dojijo in dajejo mastno in gosto mleko, ki daje mnogo smetane. — Prah za svinje je priporočeno sredstvo proti skoro vsem boleznim svinj, posebno kadar svinje nočejo žreti, pri griži itd. Svinje postanejo debele in se pridno rede. — Prah za perutnino se primeša h hrani za kokoši, purane, race, gosi itd., da postanejo debele in da pridno nesejo jajca. 446 20—11 Vsak gori navedenih praškov stane: 3 škatle **2 K**, 6 škatelj **4 K**, 12 škatelj **7 K 20 v franko**. Manj kot 3 škatle se ne razpošilja. Dobiva se samo

Mestna lekarna v Zagrebu,
Markov trg št. 30, zraven cerkve sv. Marka.

Kdor želi imeti zdravo in lepo živino, naj si nemudoma naroči.